

Fakultní základní škola dr. Milady Horákové
a Mateřská škola Olomouc

Rožňavská 21, 779 00 Olomouc, Tel./Fax: 585 759 112
IČO: 70234001, DIČ: CZ70234001

Scénář k rozhlasové reportáži

plukovník Ing. Oldřich Vladař

Autorský tým: Tereza Zakopalová, Monika Pospíšilová

Pedagogické vedení: PhDr. Lenka Crhová

Žákyně 1:

Sešli jsme se s panem plukovníkem Oldřichem Vladařem z Olomouce, aby nám vyprávěl o svých zážitcích z období II. světové války.

Pane plukovníku, mohl byste nám říci, co Vás vedlo k tomu, že jste se zapojil do partyzánské skupiny?

Vzhledem k tomu, že ty zprávy, který přicházely, jak ta spojenecká armáda postupuje, to nabývalo takový fáze, takového dychtění pomoci nějak, zúčastnit se toho, že. Zvláště, když je člověk vychovaný v tomto smyslu. Až jednou prostě, tam takový byl chlapec, o rok mladší jako já, vyučený v tom obchodě byl, a ten dělal účetního, ale materialistickýho. A jak jsem se později dozvěděl, ten už byl tak namočený do toho odboje. Tak jednou za mnou přišel a říkal: „Oldo, já nevím, jak by mě...“ Báł se to nějak říct, páč to byly takový úžasný doby, víte, komu věřit a se otevřít atd. Vzhledem k tomu, že mu bylo 18 a mně 19, tak to otevírání bylo mnohem snadnější, že. Ta nebojácnost prostě byla taková, no. Že mi řekl: „Oldo, pojď proti Hitlerovi, já už tam su.“ A tím to začlo, prostě. Tím to začlo. Takže, on měl spojení na jednoho, Heřman Hrubý se jmenoval. To byl voják v záloze, desátník v záloze za republiky.

Žákyně 2:

Jak velká byla vaše skupina a kdo byl jejím členem?

Ted' se to vyvinulo v tom směru, že ten Heřman Hrubý řekl, byli jsme tam dvá a ještě jeden chlapec, to byl zase spolužák toho Rudana, taky se znali dobře. No a takže ten z nás udělal, ten Heřman Hrubý, z nás udělal takovou trojku odvažnejch kluků, který jaksi má prověřený politicky atd. Takže začlo tím pádem to účinkování, že.

Žákyně 1:

Vyprávěl jste nám, že jste při akcích používali trhaviny, jak jste je získávali?

Ta firma, kde jsem já toho účetního dělal, ta měla taky prodej trhavin. K nám přišli, Rudan je obsluhoval, tak jim to všecko dal, oni to převzali a šli dom. A už tito střelmistři byli navázáni na tu skupinu, můžu říct naši, no jako. Poněvadž oni do té díry, do té skaly, ty trhaviny tam nacpali, jak to odpálili, tak už nikdo nevěděl, jestli tam bylo dáno to, co mělo dát. A co se ušetřilo, že, takže to právě ti střelmistři zase odevzdali tomu Heřmanu Hrubému. A Heřman Hrubý potom, když jsme šli ničit koleje a tak dál, tak to bylo nabíledni, že. A z toho ušetřeného materiálu trhavého jsme vyhazovali tratě železniční, silnice, poškozovali mosty, telegrafní sloupy a takový věci. Ničili jsme prostě možnost dorozumívání se toho státu uvnitř, že no. Tak to byl vlastně ten hlavní důraz, co jsme v tom odboji dělali.

Žákyně 2:

Vzpomínáte si, kolik akcí jste provedli?

Kolik akcí? Tak vyhodili jsme most, jednou v Boskovicích u jatek, podruhé u Šebetova. To byly dvě akce. Potom to byly teda nespočítaně telegrafní sloupy. To se otočilo a odpálilo v noci, jediné v noci. Potom, tak jak často, jak často? To není nějak pravidelně, jednou týdně.

Žákyně 1:

Vzpomínáte si na nějaké zajímavé akce, které jste uskutečnili?

Takže poprvé, když jsme to vyhodili, tu trať, to Heřman už věděl, kudyma se bude utíkat, jak to je daleko atd. On tento materiál měl, od těch střelbařů že, tak to on všechno stanovil. Dopoledne, nebo odpoledne jsme šli na procházku s Heřmanem a on nám ukázal: „Vidíte, tady to bude, tady to bude, tady se bude hrabat, tady se bude hrabat, tady budete utíkat do toho kopce, do toho lesa atd.“ To všechno se za dne takhle domluvilo, vycházkově, páč bylo léto, takže to bylo dobrý, že. Takže to se předem všechno vědělo. Tak chcu říct, Heřman Hrubý si mě vždycky vzal jako staršího s maturitou, tak jsem měl takový, bych řekl, rádoby trochu lepší postavení jak ti, co byli vyučenci jako, že. Takže naučil mě to odpalování, jak se to prostě dělá, a tak všechno.

Žákyně 2:

Můžete nám říct, jak jste ukládali výbušninu na trať?

Páč dostat ty trhavy pod ty koleje, ten makadam dostat ven, kdyby na to vzal nějaký železo, to by zvonilo a to se dělalo vo půlnoci a po půlnoci, že. Tak on už měl připravený takový z tvrdýho dřeva, takový špicáky z tvrdýho dřeva, a tím se to prostě vyhrabovalo bokem, aby se potom tam mohlo to střelivo prostě dát. Tak to nás naučil jaksi v té své kanceláři, nebo v té dílně, tam nám všechno vysvětloval, než jsme šli na nějakou tu akci, no.

Žákyně 2:

Prováděli jste i jiné akce, než ničení kolejí a mostů?

Ke konci války, ve třech čtvrtinách, dejme tomu, tak v lednu – únoru už 1945 byly shozy z amerických letadel, kde nám házeli zbraně atd. Měli jsme za úkol jako partyzánská skupina střežit ten obvod toho shozu a zase byli jiní z té partyzánské skupiny, z těch vesnic, kde se to shazovalo na Drahanské vysočině, tak ti to sbírali. My jsme to střežili, aby bylo možno prostě ten sběr udělat, no. Tak to byla další taková akce. To víte pro kluky v mém věku velmi zajímavá. Nejhorší bylo v zimě, ta zima 1944/45 napadlo hodně sněhu a my jsme mohli bojovat jediné v noci. Jsme nebyli někde v lese, jak byli partyzáni, že utekli nebo odešli z domova, nebo že někde bydleli, to ne. Já jsem měl světničku po rodičích v podkroví, kterou jsem obýval, byl jsem tam zaměstnán jako účetní, že. A večer po setmění samozřejmě atd., znaje okolí široko daleko, my jsme měli tu výhodu, že když nás honili, tak oni museli získat, když nás hledali, kde jsme, my jsme věděli přesně, kde jsme, páč jsme to znali.

Žákyně 1:

Hanke, šéf obchodu, kde jste pracoval, byl český Němec. Jaký byl jeho osud na konci války?

Šlo o to, jak toho Hankeho nepustit, aby utekl. Páč on vlastně ten obchod potom vykrádal, tam byl porculán, nádobí, sklo broušený, tak to on prostě dával bokem, to všechno Rudan věděl, kam se to dává, kam on to dává, a jak na potvoru, jeden Čech teda, ten mu dělal šoféra. Takže přišlo k tomu, od Heřmana Hrubýho jsem dostal za úkol, odzbrojit toho Hankeho, za prvé a za druhé nedovolit, aby odjel. Tak to, že jsme ho odzbrojili, já jsem dával pozor v té hale, Rudan byl na tom schodišti do toho bytu, do toho schodiště jsme viděli, tak on uzmul ty pistole, uložil u sebe, jako na svém pracovišti. To byla první věc, že jsme ho odzbrojili, a

hned jsme to doručili pochopitelně Heřmanovi Hrubému, že, aby to uložil. To byla první akce. A teď bylo, aby neodjel. Aby neutekl, aby byl potrestán. Teď, jak na to, Heřman Hrubý říká: „Víte, co musíte udělat? Kostku cukru, nejlépe dvě do benzinové nádrže.“ Takže, když bylo auto, ta dodávka, nafasovaná, tak před odjezdem, tam je chaos, úžasnej že, tak, aby se nic nezapomnělo, já nevím, to všechno, pokřiku plno, tak já jsem hlídal, Rudan měl volný přístup všude, i do garáže. Tak já jsem dával majzla a Rudan kostku cukru vhodil do nádrže. A teď jsme se řehtali, jestli nastartuje. Tak to hrčelo, hrčelo, kdepak, ne nenastartoval. Ježíšmarjá, ten Hanke, ten byl úplně zelenej. No tak nakonec ten český řidič mu sehnal jakýsi autíčko a on utekl do Rakouska. On ho tam dovezl. Tak to bohužel se nepovedlo teda, no.

Žákyně 2:

Jaká byla nálada v Boskovicích před koncem války? Nebáli jste se prozrazení?

Tak chci říct, odboj je mi uznán osm měsíců, od 1. 9. 1944 do konce války, to je 8 měsíců. Takže v takovém červenci, to musím se zmínit, ta válka vypadala tak, ta druhá světová, že spojenci přes kanál La Manche už útočili a fakticky už dobývali to západní Německo, že, kanál La Manche že, přes Francii atd. Takže ta nálada těch lidí, co byli jako proti nacismu atd., co jsme se tak znali, ta byla teda úžasná. A mně bylo 19, takže ten strach, nebo něco, ten jaksi ten se pomíjel. Nálada taková, ty Němce vyhnat, zahnat, zadupat atd., pomstít se jim atd.

Žákyně 1:

Pane Vladaři, děkujeme Vám za zajímavé vyprávění.